

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

05-01-149S

СИЛАБУС SYLLABUS	Методика польового досліджу Methodology of the field experiment	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВК 2.6	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	20	Аграрні науки та продовольство Agricultural sciences and food
Спеціальність Field of Study	201	Агрономія Agronomy
Освітня програма Degree Programme	Агрономія Agronomy	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Методика польового досліджу» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія», за спеціальністю 201 «Агрономія» денної з елементами дуальної та заочної форм навчання. Рівне: НУВГП, 2023.12 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/23052>

Розробник силабусу: Олійник Оксана Олексіївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка

Силабус схвалений на засіданні кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка
Протокол № 8 від “15” грудня 2023 року

Завідувач кафедри: Колесник Тетяна Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Керівник (гарант) ОП: Колесник Тетяна Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроєкології та землеустрою
Протокол № 6 від “19” грудня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ: Прищепя Алла Миколаївна, доктор сільськогосподарських наук, професор

Попередня версія силабусу - 05-01-100S

© НУВГП, Олійник О.О., 2023

ПРОГРАМА «МЕТОДИКА ПОЛЬОВОГО ДОСЛІДУ»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	ОПП Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Рік навчання, семестр	Денна / дуальна форма – 4 курс, 7 семестр Заочна форма – 5 курс, 9 семестр
Кількість кредитів	4,5

Лекції:	24 год., д.ф.н., 24 год., ДУ.ф.н., 8 год, з.ф.
Практичні роботи	24 год., д.ф.н., 24 год., ДУ.ф.н., 6 год, з.ф.
Самостійна робота:	87 год., д.ф.н., 87 год., ДУ.ф.н., 121 год, з.ф.
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	денна/дуальна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	 <p><i>Олійник Оксана Олексіївна, доцент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка</i></p>
Вікіситет	https:// http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Олійник Оксана Олексіївна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-0796-6022
Як комунікувати	https://o.o.oleinik@nuwm.edu.ua
ПРОГРАМА «МЕТОДИКА ПОЛЬОВОГО ДОСЛІДУ»	
Мета та завдання	
<p>Метою вивчення курсу "Методика польового досліджу" є засвоєння теоретичних основ агрохімії і формування практичних навичок із дослідження стану ґрунтів, ефективності добрив, продуктивності сільськогосподарських культур з дотриманням вимог стандартів роботи сфери агрохімічного сервісу.</p> <p>Завданнями курсу є ознайомлення здобувачів освіти із сучасними методами та методиками проведення польових досліджень; ознайомлення із технікою закладки польових дослідів; проведення спостережень при веденні експериментів; опанування методів статистичного аналізу експериментальних даних.</p>	
<p>Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів</p>	

у системі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5270>

**Передумови вивчення*
(місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)**

Навчальна дисципліна «Методика польового досліджу» є складовою частинною освітніх компонент вільного вибору студентів спеціальності «Агрономія». Вивчення курсу передбачає наявність системних та ґрунтовних знань із суміжних курсів «Технології відтворення родючості ґрунтів», «Дистанційне зондування Землі», «Технології публікації геопросторових даних».

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

СК6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.

Програмні результати навчання

РН8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.

РН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи польових досліджень

Тема 1. Польовий метод досліджень

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9 Література: [1, 4, 5]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Лабораторна робота	2	4	
	Самостійна робота	4	10	
Опис теми	Предмет і методи агрохімічних досліджень. Завдання навчальної дисципліни. Історія розвитку дослідної справи. Основні методи агрономічних досліджень: лабораторний, вегетаційний, лізиметричний, польовий. Охорона праці при роботі з добривами. Лабораторна робота № 1. Визначення мінеральних форм фосфору за методом Чанга-Джексона. Питання для самостійного опрацювання: Історія розвитку дослідної справи			

Тема 2. Досліди з вивчення основних питань агрономії

--	--	--	--

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9 Література: [1,2,8,9,10]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	4	2	
	Лабораторна робота	4	2	
	Самостійна робота	4	10	
Опис теми	<p>Досліди з використанням добрив. Досліди, в яких вивчають строки сівби. Досліди, де вивчають глибину сівби. Особливості розробки схем дослідів з вивчення основних питань агрономії. Вибір контрольного варіанту дослідів.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Структура та основні завдання наукових установ аграрного сектору.</p>			

Тема 3. Досліди у виробничих умовах

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9 Література: [1, 5,6]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Лабораторна робота	2	-	
	Самостійна робота	4	10	
Опис теми	<p>Мета проведення виробничих дослідів. Види дослідів у виробничих умовах. Особливості закладки та проведення спостережень, обліків в досліді у виробничих умовах. Які питання вирішуються при проведенні дослідів у виробничих умовах. Документація та звітність при проведенні дослідів</p> <p>Лабораторна робота № 2. Визначення загального вмісту органічних та мінеральних фосфатів ґрунту методом прокалювання Сендерса-Вільямса.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Стандартний метод розміщення варіантів у польовому досліді.</p>			

Тема 4. Лабораторні методи досліджень

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9 Література: [3,7,8]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Лабораторна робота	2	-	
	Самостійна робота	4	10	
Опис теми	<p>Оптичні методи досліджень – фотометричний, рефрактометричний, поляриметричний, спектральний, емісійний, атомно-абсорбційний, інфрачервоної спектроскопії);</p> <p>Електрохімічні – потенціометричний, полярографічний, хромо-потенціометричний, кондуктометричний, мас-спектрометричний, радіохімічний, електронного парамагнітного резонансу.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Особливості планування польових дослідів залежно від природно-кліматичної зони розміщення</p>			

Змістовий модуль 2. Агрохімічний аналіз

Тема 5. Агрохімічний аналіз ґрунту

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9, РН8 Література: [1,3,7,8,9,10]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	4	2	
	Лабораторна робота	4	2	
	Самостійна робота	4	10	
Опис	Основні методи визначення рухомих форм азоту, фосфору і калію.			

теми	<p>Групування ґрунтів за вмістом рухомих форм азоту, фосфору і калію. Агроекологічна оцінка поживного режиму ґрунтів. Вивчення фракційний складу азоту, фосфору і калію ґрунтів. Буферна здатність ґрунтів. Методики вивчення гумусового стану. Біологічної та ферментативної активності ґрунту. Методи визначення вмісту макро- та мікроелементів в ґрунтових розчинах за допомогою іонселективних електродів. Застосування методів мічених атомів в агрохімічних дослідженнях. Лабораторна робота № 4. Визначення рухомого мангану в ґрунті з використанням витяжки 0,1н H₂SO₄.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Досліди із вивчення впливу протиерозійних заходів</p>
-------------	---

Тема 6. Агрохімічний аналіз рослин

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9, РН8 Література: [1,3,7,8,9,10]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	4	2	
	Лабораторна робота	4	2	
	Самостійна робота	5	10	
Опис теми	<p>Мета агрохімічного аналізу рослин. Підготовка рослинного матеріалу для аналізу. Визначення вмісту сухої речовини і вологості. Озолення (сухе і мокре). Визначення азоту, фосфору, калію, кальцію і магнію в рослинах. Визначення якості продукції рослинництва.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Сучасні методики обліків основних біометричних показників сільськогосподарських культур</p>			

Тема 7. Агрохімічний аналіз добрив

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9, РН8 Література: [1,3,7]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	4	2	
	Лабораторна робота	4	-	
	Самостійна робота	5	13	
Опис теми	<p>Значення і необхідність аналізу промислових і місцевих добрив, відходів виробництва. Підготовка добрив для аналізу. Якісне і кількісне визначення добрив. Визначення вологості. Азотні, фосфорні, калійні добрива. Аналіз комплексних добрив. Аналіз меліорантів та органічних добрив. Лабораторна робота № 5. Визначення ступеня рухомості фосфатів у ґрунті за методом Карпінського і Зам'ятіної.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Сучасні методи експерт-аналізу добрив.</p>			

Тема 8. Методи визначення мікроелементів

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Результати навчання: РН9, РН8 Література: [1,3,7]
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Лабораторна робота	2	-	
	Самостійна робота	6	14	

Опис теми

Характеристика методів визначення мікроелементів у ґрунті, рослинах, кормах, добривах. Аналіз вмісту мікроелементів у ґрунті. Методики визначення мікроелементів в рослинах і кормах. Лабораторна робота № 5. Визначення ступеня рухомості фосфатів у ґрунті за методом Карпінського і Зам'ятіної.
Питання для самостійного опрацювання: Експрес-діагностика вмісту мікроелементів.

Форми та методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

- лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На лабораторних заняттях студенти знайомляться із методиками аналізу ґрунту згідно діючих ДСТУ ;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод "переваги та недоліки".

Під час лекційних та практичних занять застосовуються мультимедійний проектор, ноутбук, бібліотечні та інтернет фонди нормативно-правових документів, Google таблиці і Google-форми (корпоративна підписка), навчальні посібники, монографії, наукові та популярні статті. Студенти використовують методичний матеріал, підготовлений викладачем: презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до лабораторних робіт і самостійної роботи.

Студенти всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу на платформі Moodle та цифрового репозиторію НУВГП.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Ноутбук з програмним забезпеченням PowerPoint, проектор. Лабораторії та лабораторне обладнання кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка (лабораторія агрохімії, лабораторія ґрунтознавства).

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Успішна здача курсу передбачає опанування теоретичної та практичної частини, підтверджене при складанні модульних контролів у системі Moodle. Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (модуль 1, модуль 2) можуть бути зараховані в якості підсумкового контрольного тесту (підсумкового заліку). За бажанням студента покращити підсумкові результати курсу, оцінки за модулі скасовуються і студент складає підсумковий залік, де має змогу отримати максимальну кількість балів рівну сумі балів за модулі.

Перелік критеріїв оцінювання та їх бальні значення:

--	--	--	--

№ з/п	вид навчальної діяльності	оціночні бали	сума балів
Поточна складова			
1	Вчасне виконання та захист лабораторних робіт	12 балів за 1 роботу	12 x 5 = 60 балів
Модульна складова			
2	Вчасне виконання модульного контрольного завдання (звітування за теоретичний курс, у тому числі з тем самостійного опрацювання)	20 балів за 1 модуль	20 x 2 = 40 балів
Всього за семестр:			100 балів
Додаткові бали (максимум 5 балів в межах 60-бальної шкали поточного оцінювання): - виступ на конференції університетського рівня за напрямом курсу-1 - виступ на конференції всеукраїнського рівня за напрямом курсу-2 - виступ на конференції міжнародного рівня за напрямом курсу-3 - підготовка тез доповіді за напрямом курсу-1 - підготовка наукової статті за напрямом курсу-3 - підготовка наукової роботи за напрямом курсу-5			

Форми контролю в розрізі курсу передбачають: усне опитування, перевірку виконання практичних робіт; комп'ютерне тестування. Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/25889>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/>; Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4184/>;
Оцінювання та зарахування результатів неформальної освіти за напрямом курсу здійснюється відповідно до діючого Положення про неформальну та інформальну освіту_ <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/28363>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Лісовал А.П. Методи агрохімічних досліджень. Київ : Видавничий центр НАУ, 2001. 245 с.
2. Основи наукових досліджень в агрономії : підручник; за ред. В. О. Єщенко. Київ : Дія, 2005. 288 с.

3. Агрохімічний аналіз: підручник; за ред. М.М. Городнього. Київ : Вид-во Арістей, 2007. 624 с.

4. Мойсейченко В.Ф., Єщенко В. О. Основи наукових досліджень в агрономії. Київ : Наукова думка, 1994. 333 с.

5. Методика наукових досліджень в агрономії : навчальний посібник / В. Г. Дідора, О. Ф. Смаглій, Е.Р. Ермантраут та ін. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 264 с.

6. Методика наукових досліджень в агрономії : навчальний посібник / Е. Р. Ермантраут, М. А. Бобро, Т. І. Гопцій та ін. Харк. нац. аграрн. ун-т ім. С.В. Докучаєва. Харків, 2008. 64 с.

7. Агрохімічний аналіз ґрунту, рослин і добрив на лабораторно-практичних заняттях з агрономічної хімії: навчальний посібник / за ред. І. М. Карасюка. Київ : ЗАТ «Нічлава», 2001. 192 с.

8. Ткачук С.О., Трушева С.С., Олійник О.О. Ефективність комплексного застосування регуляторів росту рослин та мікродобрив при вирощуванні ячменю ярого в умовах Західного Лісостепу. *Вісник НУВГП. Сільськогосподарські науки*. 2018. Вип. 2(82). С. 79–87. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/14918>

9. Ткачук С. О., Трушева С.С., Олійник О.О. Порівняння ефективності застосування мікродобрив та стимуляторів росту на пшениці озимій в умовах Західного Лісостепу. *Вісник ХНАУ*, 2019. №1. С.90-96.

10. Ткачук С.О., Олійник О.О., Кучерова А.В. Оцінка потенціалу нових сортів буряку цукрового за внесення розрахункових норм мінеральних добрив в умовах Західного Лісостепу. *Вісник НУВГП. Сільськогосподарські науки*. 2021. Вип. 2(94). С. 111-118. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/22054>

Методичне забезпечення

11. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт та самостійної роботи з освітньої компоненти «Методика польового дослідження» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. / Олійник О.О. – Рівне : НУВГП, 2023. -24 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

12. Законодавство України . URL : <http://rada.gov.ua/>

13. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

14. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

15. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://libr.rv.ua/>

16. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php

17. Каталог НД України: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?b=1>

18. OECDiLibrary: https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/data/oecd-agriculture-statistics_agr-data-en

19. Навчальні матеріали он-лайн: <http://pidruchniki.ws>

20. Сторінка НУВГП «Якість освіти» <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnisti>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти, які успішно складають модульні контролі з навчальної дисципліни та вчасно виконують завдання практичних робіт мають

можливість долучитися, спільно з викладачем курсу, до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці практикується.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Складові навчальної дисципліни сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання:

▫ **допитливість, ініціативність** – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять та самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу;

▫ **цілеспрямованість, наполегливість** – під час виконання практичних робіт, а також індивідуальних завдань для отримання додаткових балів;

▫ **адаптивність, командна робота** – під час дискусійних обговорень тематичних питань курсу, участі в діловій грі, опрацювання практичних кейсів;

▫ **соціальна обізнаність і відповідальність** – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності;

▫ **критичне мислення, лідерство, креативність** – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час навчальних занять, участі в конференціях і круглих столах та/або наукових публікаціях;

▫ **самонавчання для професійного та особистісного зростання** – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами.

Дедлайни та перескладання

Згідно «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (поточний та семестровий контроль)», яке знаходиться за посиланням <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/21123>, перездача модульних контролів не дозволяється. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», розміщений документ <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/25072>. За цим документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі виконаних практичних робіт, строків здачі рефератів з навчальної дисципліни, відповідно до політики оцінювання, оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

На сьогодні існують відкриті онлайн-курси таких платформ, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з навчальними результатами навчальної дисципліни. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, викладені у

«Положенні про неформальну та інформальну освіту Національного університету водного господарства та природокористування», яке знаходиться за посиланням <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660>.

Правила академічної доброчесності

В НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету. Перевірка робіт на плагіат здійснюється згідно «Порядок перевірки навчальних, випускних кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування», який знаходиться за посиланням <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/24856>. Також розроблений та діє «Кодекс честі студентів», який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті та якими вони мають керуватися у своїй діяльності <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/centr-rozvitku-studentstva/dokumenti#1307-viddil-vykhovnoi-ta-kulturno-orhanizatsiinoi-roboty>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття відбуваються в оф-лайн або он-лайн режимі згідно розкладу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. У випадку пропуску здобувачем заняття (лікарняні, мобільність тощо) відпрацювати можна під час консультацій, де здобувач отримує відповідне індивідуальне завдання і звітує про його виконання в узгоджені з викладачем терміни. Розклад консультацій доступний на сторінці кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства: <https://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-agz/hrafik-konsultatsii>.

Для роботи з інформаційними ресурсами та при виконанні розрахунків здобувачі мають можливість використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки. Під час військового стану, карантині заняття проводяться в дистанційній формі з використанням Google Meet за корпоративними адресами.

Автор
Доцент

Оксана ОЛІЙНИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

